

राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत सन २०१९-२० प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व सन २०२०-२१ अंतर्गत राज्यस्तरावर Committed Unspent Balance म्हणुन राखुन ठेवलेल्या अनुदानातुन कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) ची खरेदी निविदा प्रक्रियेद्वारे करण्यास पुनः प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-०६१९/प्र.क्र.३६५/आरोग्य-७
१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००१.
दिनांक : २४ मार्च, २०२१.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.प्रशामा-०६१९/प्र.क्र.३६५/आरोग्य-७, दिनांक ०१.०८.२०१९.
- २) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांचे पत्र क्र. रा.कु.क.का /लोवमु/कु.नि.समुपदेशन किट/अभिप्राय /कक्ष ९ अ /नस्ती क्र.३१३ /९९७१-७३/२१, दिनांक १७.०२.२०२१
- ३) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्याकडील दिनांक ०७.०२.२०२१ रोजीची मान्य टिप्पणी.

प्रस्तावना:-

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांनी दिनांक १७.०२.२०२१ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत सन २०१९-२० प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व सन २०२०-२१ अंतर्गत राज्यस्तरावर Committed Unspent Balance म्हणुन राखुन ठेवलेल्या अनुदानातुन कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counselling Kit) खरेदी करण्याच्या अंदाजित रक्कम रु.५००.०० लक्ष इतक्या रकमेच्या खर्चाच्या प्रस्तावास पुनः प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत सन २०१९-२०च्या आरसीएच प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) मध्ये लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत ५०,००० कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) (प्लॅश कार्डसह) खरेदीसाठी प्रत्येक नग अंदाजित रक्कम रु.१०००/- प्रमाणे रु.५००.०० लक्ष इतके अनुदान केंद्र शासनाकडून मंजूर करण्यात आलेले होते. सदर ५०,००० कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) (प्लॅश कार्डसह) खरेदी करण्यास शासन निर्णय क्र.प्रशामा-०६१९/प्र.क्र.३६५/आ-७ दि.०१.०८.२०१९ अन्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.

०२. परंतु दि.१७.०२.२०२१ च्या पत्रात अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांनी असे नमूद केले आहे की, सन २०१९-२० मधील उपलब्ध अनुदानातून व दि.०१.०८.२०१९ अन्वये मिळालेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार सदर ५०,००० कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) (प्लॅश कार्डसह) खरेदीची प्रक्रिया खरेदी कक्ष, मुंबई यांचेकडून ई-निविदा क्र.३७ अन्वये राबविण्यात आली होती. त्या अनुषंगाने सदर निविदेसाठी दोनदा मुदतवाढ देऊन देखील निविदाधारकांचा अल्प प्रतिसाद मिळाल्यामुळे ही निविदा रद्द करून पुर्ननिविदा करण्याचे प्रस्तावित असल्याबाबत व पुर्ननिविदेसाठी पुढील बाबींची पूर्तता करणेकरिता खरेदी कक्ष, मुंबई यांना कळविण्यात आलेले आहे.

०३. त्यानुसार सन २०१९-२० च्या प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व संचालक वित्त व लेखा, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्या दि.३०.०६.२०२० च्या पत्रान्वये सन २०२०-२१ मध्ये Committed Unspent Balance म्हणून राज्यस्तरावरून राखून ठेवलेल्या रु.५००.०० लक्ष अनुदानातून भागविण्यात येणार आहे. यास्तव, खालील तक्त्या नमूद केल्यानुसार Tablet खरेदीस प्रशासकीय मान्यता पुढील अटीच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे:-

विवरणपत्र - अ

खरेदीचा तपशिल

कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) प्लॅश कार्डसह

अ. क्र.	खरेदीची बाब	FMR Code PIP	सन २०१९-२० प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व सन २०२०-२१ अंतर्गत राज्यस्तरावर Committed Unspent Balance म्हणून राखून ठेवलेला निधी	खरेदी संख्या	अंदाजित दर प्रति नग	मंजूर निधी	प्रशासकीय मान्यतेसाठी चा प्रस्ताव
१	कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) प्लॅश कार्डसह	१२.३.५ (PIP २०१९-२०)	५००.००	५००००	१०००	५००.००	५००.००

०४. सदर प्रस्तावास सन २०१९-२० प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व सन २०२०-२१ अंतर्गत राज्यस्तरावर Committed Unspent Balance म्हणुन राखुन ठेवलेल्या अनुदानातुन मिळालेल्या बाबनिहाय मंजूरीनुसार प्राप्त अनुदानाच्या अधीन राहून करण्यात येणार असल्याबाबत प्रस्ताव सादर करणाऱ्या संबंधीत कार्यक्रम प्रमुखांनी प्रस्तावासोबत सादर करावयाच्या परिशिष्ट अ प्रमाणपत्रामध्ये प्रमाणित केलेले आहे. तसेच खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा वापर विहित मुदतीत करण्यात येणार आहे. सदर खरेदीसाठीच्या प्रस्तावास आयुक्त, (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी दिनांक ०७.०२.२०२१ नुसार मान्यता दिलेली आहे.

०५. तरी, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत सन २०१९-२० प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व सन २०२०-२१ अंतर्गत राज्यस्तरावर Committed Unspent Balance म्हणुन राखुन ठेवलेल्या अनुदानातुन कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) खरेदी करण्यासाठी खालील अटीच्या अधीन राहून रु.५००.०० लक्ष इतक्या खरेदीसाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत प्रस्तावित आहे.

०६. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. त्यानुसार खालील अटीच्या अधीन राहून प्रस्तावास मान्यता देण्यात यावी, असे प्रस्तावित आहे.

- १) सदर साहित्य सामुग्रीची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- २) सदरहू साहित्य सामुग्रीचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार तसेच प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडयामध्ये मंजूर केल्याप्रमाणे असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. पीआयपी मध्ये मंजूर असलेल्या बाबींच्या तांत्रिक विनिर्देशानुसार मागणीपत्र पाठविण्याची जबाबदारी संबंधीत कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल. प्रस्तावातील समाविष्ट असलेल्या बाबींचीच खरेदी करण्यात यावी.
- ३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी

करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

- ४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (pre/Post dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तुंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.
- ६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करून सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहित मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ७) तसेच राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत सन २०१९-२० प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) लेखाशिर्ष १२.३.५ अंतर्गत मंजूर असलेल्या व सन २०२०-२१ अंतर्गत राज्यस्तरावर Committed Unspent Balance म्हणून राखून ठेवलेल्या अनुदानातून कुटुंब नियोजन समुपदेशन किट (Family Planning Counseling Kit) खरेदी करण्यासाठी उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा. सदरची खरेदी प्रशासकीय मंजूरीच्या विहित कालावधीत पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी.
- ८) तसेच, या बाबींच्या खरेदी द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ९) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
- १०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.
- ११) खरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर खरेदी समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत. सदर प्रकरणी सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.खरेदी -

२०१६/प्र.क.२४०/आरोग्य-८ दिनांक २६ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

१२) प्रस्तुत प्रकरणी यापूर्वी दोन वेळा निविदेस मुदतवाढ देऊनही निविदेस प्रतिसाद न मिळाल्याच्या कारणांचा शोध घेण्यात यावा व त्याचे विश्लेषण करण्यात यावे व आवश्यकता वाटल्यास निविदेच्या अटी व शर्तीमध्ये उचित बदल करून सुधारित निविदा प्रसिध्द करण्यात यावी.

०७. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते १२ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई, संचालक (आरोग्य सेवा), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई, सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई व कार्यक्रम प्रमुख यांची राहिल.

०९. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत त्यानुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२१२१८०८०४८११७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ३) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ४) संचालक १ व २, आरोग्य सेवा, मुंबई व पुणे.
- ५) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष), मुंबई

- ६) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ७) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ८) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- ९) सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- १०) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ११) निवडनस्ती (आरोग्य-७)